

Η εύθραυστη μετάβαση στην επόμενη μέρα

Πηγή:	TA NEA	Σελ.:	1,40-41	Ημερομηνία έκδοσης:	04-05-2020
Επιφάνεια:	1605.39 cm ²	Αρθρογράφος:		Κυκλοφορία:	13695
Θέματα:	IOBE				

ΦΑΚΕΛΟΣ Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Γράφουν για την Ελλάδα

Ν. ΒΕΤΤΑΣ, ΜΙΧ. ΜΑΣΟΥΡΑΚΗΣ,
ΑΠ. ΚΑΨΑΛΗΣ, Γ. ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ,
ΓΙΑΝ. ΡΕΤΣΟΣ, Γ. ΣΤΑΣΙΝΟΣ

Για τη βαθύτη οικονομία

Η εύθραυστη μετάβαση στην επόμενη μέρα

Τι λένε στα «NEA» φορείς της ελληνικής αγοράς και οικονομολόγοι
■ Πρεμιέρα της άρσης των περιοριστικών μέτρων: πότε θα επανέλθουν οι αερομεταφορές, τι ρευστό θα δοθεί από τις τράπεζες και τι να περιμένουμε από κοινοτικές ενισχύσεις

News Analysis

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Διάρρηξη της ραχοκοκαλιάς μιας οικονομίας ισοδυναμεί με διάρρηξη της κοινωνικής ευημερίας και κατ' επέκταση της συνοχής. Στον νέο παγκόσμιο χάρτη που χάραξε η πανδημία, η σύνδεση οικονομίας και κοινωνίας πρέπει να αποτελέσει το βασικό υλικό στην κατασκευή της μεταβατικής «γέφυρας» του παρόντος με τη νέα πραγματικότητα, καθώς η παρούσα κρίση χτυπά την Ελλάδα πριν καν στεγνώσει το μαύρο μελάνι της προηγούμενης. Ο νέος υφεσιακός Αρμαγεδδών προοιωνίζεται πιο επικίνδυνος, εξαιτίας της αυξημένης αβεβαιότητας που φέρει μια εν εξελίξει υγειονομική απειλή, και ως εκ τούτου αποτελεί μεγάλο στοίχημα ο βαθμός αποτελεσματικότητας της πολιτικής αντίδρασης, κυρίως πανευρωπαϊκά. Το ωσπικό κύμα δεν ανακαιτίζεται με όπλα του πρόσφατου παρελθόντος, με τον επιχειρηματικό κόσμο και τους εργαζομένους να καταθέτουν αγωνία για την εύθραυστη μεταβατική περίοδο της επιστροφής προς την κανονικότητα.

Εύλογα τίθεται ένα βασικό ερώτημα: Πώς ένας επιχειρηματίας βλέπει την επόμενη ημέρα όταν

η επιδημική κρίση διαλύει τη ζήτηση και την κατανάλωση, έχει «ναρκώσει» τον τουρισμό/εστίαση/ψυχαγωγία, έχει «παγώσει» τις επενδύσεις και φυσικά όταν απειλούνται χιλιάδες θέσεις εργασίας και εισοδήματα. Οικονομολόγοι και εκπρόσωποι της ελληνικής αγοράς μιλώντας στα «NEA» μεταφέρουν τον μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας, που συνοδεύει την ιστορικών διαστάσεων δοκιμασία, ζητώντας επιπλέον μέτρα, που θα εστιάσουν σε εργαλεία ρευστότητας, μείωση ΦΠΑ, μηδενική προκαταβολή φόρου εισοδήματος και επαναπροσανατολισμό προς την παραγωγή. Εκφράζουν δε μεγάλη ανησυχία για τους κλάδους του τουρισμού, της εστίασης και των μεταφορών. Ειδικά για τις αερομεταφορές, εγχώριοι παράγοντες τονίζουν πως για να επανέλθει ο τομέας θα περάσουν 2-3 χρόνια.

Μέχρι στιγμής, η Ευρώπη έχει λάβει αποφάσεις στήριξης ύψους 540 δισ. ευρώ, υπό τη μορφή δανεισμού, που κρίνονται ως ανεπαρκείς, εκ των οποίων η Ελλάδα μπορεί να λάβει περί τα 8-10 δισ. ευρώ. Πέραν τούτων, σύμφωνα με πηγές, από τα ήδη υπάρχοντα κοινοτικά χρηματοδοτικά εργαλεία (ΕΣΠΑ, Τράπεζα Επενδύσεων κ.λπ.) μπορούν να δοθούν πάνω από 10 δισ. ευρώ. Επιπλέον, παράγοντες της τραπεζικής αγοράς εκτιμούν πως οι νέες χρηματοδοτήσεις, δυννητικά, μπορούν να φτάσουν τα 12-15 δισ. ευρώ.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ...

ΓΙΑ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

0-49 άτομα προσωπικό, αποτελούν το 99% των ελληνικών επιχειρήσεων και προσφέρουν το 80% των θέσεων απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα

ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΟΥΣ

19% θεωρούν πως θα επανέλθουν σε 2 - 4 μήνες

19% θεωρούν πως θα επανέλθουν εντός 6 μηνών

61% θεωρούν πως θα επανέλθουν ύστερα από τουλάχιστον 1 έτος

ΠΗΓΗ: INEMY-ESEE, Απρίλιος 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΕΡΓΙΑ

Υφεση το 2020 **4,7%**

Ανάπτυξη 2021 **5,1%**

ΠΗΓΗ: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, Απρίλιος 2020

ΝΙΚΟΣ ΒΕΤΤΑΣ

«Η οικονομία χρειάζεται στήριξη αλλά και νέο αίμα»

Ήδη πριν από τη νέα κρίση, ήταν ξεκάθαρο πως χωρίς ουσιαστικές αλλαγές στη δομή της οικονομίας μας δεν θα ήταν δυνατό να αναπτυχθεί όσο χρειάζεται για δημοσιονομική σταθερότητα, σύγκλιση στους μέσους όρους της Ευρώπης και, τελικά, ευημερία των πολιτών.

Η τομεακή σύνθεση της παραγωγής, τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων και ο ρόλος του δημόσιου τομέα συμβάλλουν σε χαμηλή παραγωγικότητα και εισοδήματα. Με την πρόσφατη έλευση της νέας κατάστασης, το Δημόσιο καλείται να υποστηρίξει, με αύξηση του δανεισμού του, νοικοκυριά ώστε να μην υπάρξει υπερβολική μείωση των εισοδημάτων τους και επιχειρήσεις ώστε να διατηρήσουν την παραγωγική τους δυνατότητα.

Τίθεται λοιπόν ένα κρίσιμο ερώτημα πολιτικής. Είναι επιβεβλημένη η στήριξη όσων πλύνονται από την κρίση. Ομως, αν το σύνολο των πόρων της οικονομίας δεσμευτεί στο πλαίσιο του προηγούμενου παραγωγικού υποδείγματος, η επόμενη μέρα θα τη βρει λιγότερο ανταγωνιστική και ακόμη περισσότερο χρεωμένη. Μπορεί έτσι να κινηθεί προς επικίνδυνους ατραπούς, σε λίγο μόνο διάστημα. Αρα, η στήριξη κλάδων θα πρέπει να γίνει ταυτόχρονα με την παραγωγική τους αναβάθμιση και χωρίς να καταπνίγονται νέοι

δυναμικοί κλάδοι. Η ενίσχυση επιχειρήσεων με σημαντική συμβολή δεν πρέπει να αντιμάχεται νέα επιχειρηματικά εγχειρήματα. Και η προστασία των εργαζομένων δεν πρέπει να αφήσει σε δεύτερη μοίρα τους ανέργους και τη δημιουργία νέας εργασίας.

Γενικός Διευθυντής, **Ίδρυμα Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών**, καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΜΑΣΟΥΡΑΚΗΣ

«Η επόμενη μέρα στην οικονομία»

Αργά ή γρήγορα, η περιπέτεια του κορωνοϊού θα γίνει μια κακή ανάμνηση. Το θέμα είναι να μην επανέλθουμε στην κανονικότητα μιας οικονομίας, με περιορισμούς και στρεβλώσεις, που έβαζαν εμπόδια στην επιχειρηματικότητα και στις επενδύσεις.

Η σημερινή πολιτεία κατάφερε διά της πειθούς να «στοιχίσει» όλους τους Έλληνες στην αναγκαιότητα εφαρμογής οδοντρών αλλά απαραίτητων μέτρων επιβίωσης. Η δημόσια διοίκηση εξέπληξε θετικά, δείχνοντας ένα καινούργιο, δυναμικό πρόσωπο λειτουργικής επάρκειας.

Στην επόμενη μέρα, κυβέρνηση και δημόσια διοίκηση καλούνται να χτίσουν μια νέα οικονομία, που να ξεφεύγει από την αναπτυξιακή μετριότητα, να επιβιώνει στις συνθήκες του έντονου ανταγωνισμού στην παγκόσμια οικονομία, να προετοιμάζεται για τις επερχόμενες τεχνολογικές εξελίξεις και να αυξάνει την παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα. Μόνο, έτσι, μπορεί να αλλάξει το παραγωγικό πρότυπο της οικονομίας και να μειωθεί το φορολογικό βάρος των επιχειρήσεων και της εργασίας, χωρίς να υπονομεύεται η βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού μας συστήματος και να βελτιώνονται η υγεία και η εκπαίδευση του πληθυσμού. Έτσι, ευημερεί η κοινωνία. Απαιτούνται μεταρρυθμιστικά μέτρα επαναστανατολισμού της οικονομίας προς την παραγωγή, τις ιδιωτικές επενδύσεις και τις εξαγωγές, μέσα από την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Για δουλειές για όλους, ανταγωνιστικούς μισθούς και αξιοπρεπή επίπεδα κοινωνικής προστασίας. Και ένα ισχυρό κράτος, με πόρους ικανούς για να επιτελέσει το έργο του.

Επικεφαλής οικονομολόγος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΤΣΟΣ

«Ενότητα και ρεαλισμός τα όπλα μας για να ξεπεράσουμε την κρίση»

Στο διάστημα που προηγήθηκε, η προσπάθεια του ΣΕΤΕ για τη στήριξη του ελληνικού τουρισμού έγινε σε ένα πλαίσιο ρεαλισμού, με στενούς συμπαραστάτες τα μέλη του ΔΣ, αλλά και τους 13 πανελλήνιους φορείς-μέλη

μας, που εκπροσωπούν όλους τους κλάδους του τομέα.

Οι επόμενοι μήνες θα αναδείξουν τις πραγματικές οικονομικές επιπτώσεις και θα καθορίσουν την επόμενη δέσμη ενίσχυσης.

Προτεραιότητα, βραχυπρόθεσμα, είναι η διαχείριση του υγειονομικού ζητήματος. Όλα θα κριθούν από τις πρώτες εβδομάδες του Μαΐου, καθώς θα έχει γίνει άρση των αυστηρών περιοριστικών μέτρων και θα φανούν τα πρώτα αποτελέσματα.

Πριν από την επανεκκίνηση λειτουργίας των τουριστικών επιχειρήσεων, οι προτεραιότητες συνοψίζονται στους υγειονομικούς κανόνες λειτουργίας της αγοράς και στη στήριξη της εργασίας με μερική κάλυψη του μισθολογικού κόστους, σε μια περίοδο πρώτα αποτελέσματα. Πρέπει να εξεταστούν επιπλέον μέτρα που θα εστιάζουν στη ρευστότητα των επιχειρήσεων και στην ανταγωνιστικότητα του τουριστικού προϊόντος (εργαλεία ρευστότητας, μείωση ΦΠΑ, μηδενική προκαταβολή φόρου εισοδήματος για το 2020). Ο ελληνικός τουρισμός στήριξε τη χώρα στα χρόνια της δημοσιονομικής κρίσης και μπροστά στη νέα πρόκληση, σύσσωμοι και πιο ενωμένοι από ποτέ, θα επιχειρήσουμε να αντεπεξέλθουμε και να επανακάμψουμε.

Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

«Εμποροι και καταναλωτές ξανά μαζί μένουμε ασφαλείς»

Το ελληνικό εμπόριο εισέρχεται σε μια εύθραυστη μεταβατική περίοδο επιστροφής προς την κανονικότητα. Για να «εξανασταθεί» γρήγορα η αγορά χρειάζεται να αποκατασταθεί σε εμπόρους και καταναλωτές το αίσθημα της ασφάλειας, με ξεκάθαρους και εφαρμόσιμους κανόνες προστασίας της υγείας τους, που θα επιτρέπουν την περιήγηση των πελατών εντός των καταστημάτων, τις δοκιμές των προϊόντων και τις συναλλαγές στο ταμείο. Ιδιοκτήτες, εργαζόμενοι και πελάτες στη μικρομεσαία εμπορική επιχείρηση συνδέονται με μακρόχρονους δεσμούς εμπιστοσύνης, και αυτό θα εξασφαλίσει τον καλύτερο σεβασμό και την πειθαρχία στις κατευθυντήριες οδηγίες για προστασία της δημόσιας υγείας. Συνειδητά ο εμπορικός κόσμος έχει αποφύγει από την αρχή της πανδημίας τις μαζικολογικές διεκδικήσεις προς την πολιτεία. Όμως διαμορφώνεται οριακή κατάσταση για τη βιωσιμότητα χιλιάδων ΜΜΕ και θέσεων εργασίας. Πρέπει η κυβέρνηση να ενισχύσει τα μέτρα τόνωσης της ρευστότητας προς τις επιχειρήσεις και όλους τους αυτοαπασχολούμενους.

Πρόεδρος της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΣΙΝΟΣ

«Φορολογικά κίνητρα για την επόμενη ημέρα»

Για το επόμενο διάστημα έχω να κάνω δύο προτάσεις:

Πρώτον, για το επόμενο τετράμηνο, όποιος πολίτης πληρώσει εφάπαξ φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις που έχει σε διακανονισμό, να δικαιούται έκπτωση 25%.

Δεύτερον, όποιος δαπανήσει σε κάποια επένδυση από 1/3/2020 και μέχρι την 31/12/2021, να δικαιούται ένα κουπόνι συμψηφισμού φορολογικών υποχρεώσεων, διάρκειας μιας επταετίας, με αξία ίση με το 25% όσων χρημάτων δαπανήσει σε αυτό το χρονικό διάστημα, και όχι του συνόλου της αξίας της επένδυσης. Έτσι, αν κάποιος έχει ξεκινήσει μια επένδυση, θα επαυξάνει τη διαδικασία δαπανών, στήριζοντας την εργασία

και την οικονομία. Επίσης αν κάποιος ήταν επιφυλακτικός να επενδύσει, θα έχει ισχυρό κίνητρο. Τέλος, θα προσεγγίσουμε νέους ξένους επενδυτές σε μια χώρα που αποδείχθηκε το τελευταίο διάστημα αξιόπιστη και σοβαρή.

Πρόεδρος Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

«Μέτρα χωρίς εργατική συναίνεση και προστασία»

Δύο είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των μέτρων που λαμβάνονται στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων. Πρώτον, δεν αποτελούν ένα «νέο εργατικό δικαίωμα», γιατί τα μέτρα που εισάγονται με ΠΝΠ ή ακόμη και με ΚΥΑ, όπως και αν μετονομάζονται, δεν αποτελούν παρά επικαιροποιημένες εκδοχές ευέλκτων μορφών απασχόλησης που προϋπήρχαν, αλλά ενισχύθηκαν την εποχή των μνημονίων. Δεύτερον, στερούνται κοινωνικής νομιμοποίησης, εφόσον όχι μόνο εισάγονται χωρίς συλλογική διαπραγμάτευση σε κλαδικό ή εθνικό επίπεδο, αλλά επιπλέον καταργούν και τη συναίνεση ή και τη διαβούλευση με την εργατική πλευρά, εγγυήσεις που συνοδεύουν σχεδόν όλες αυτές τις ρυθμίσεις.

Για τους λόγους αυτούς και επειδή εισάγονται σε μια ήδη απορρυθμισμένη αγορά εργασίας κατά την άρση της καραντίνας θα προκαλέσουν αντιδράσεις από τον κόσμο της μισθωτής εργασίας, αλλά και έξαρση της αδήλωτης και παραβατικής απασχόλησης (και) για λόγους επιβίωσης.

Δρ Εργασιακών Σχέσεων, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ

Link

Περισσότερες λεπτομέρειες και αναλύσεις για το θέμα στο in.gr και στα nea.gr

